

Voor het versterken van deze beweging is het, volgens de spreker van het grootste belang, dat anti-socialistische en anti-communistische vooroordelen uit de weg worden geruimd. Dat is het grootste struikelblok voor de ontplooiing van een progressieve christen-democratie. Dat is wat de CvS voor alles willen, nl. het mobiliseren van de christen-democraten voor een werkelijk progressief bondgenootschap.

Het resultaat van dit studie-congres, aldus is het resultaat van een beweging, die weten wil, dat Christus uit was op het heil van alle mensen, zonder onderscheid, en daarom partij koos voor allen die gediscrimineerd worden, ook economisch. Om die reden verzet de CvS-beweging zich tegen een maatschappij, die stelselmatig economisch discrimineert^{en}/tegen een christelijke sanctionering van de maatschappij, waardoor gelovigen worden misleid en gemanipuleerd.

Na werd nog het woord gevoerd door , een Italiaanse uitgetreden priester, die als onafhankelijke kandidaat op de lijst van de Italiaanse communistische partij voorkomt, en door een Spanjaard . Volgens hem gaan de christen-democraten in Europa voorbij aan de belangen van de gastarbeiders, schoolverlaters en werkende vrouwen.

Nederlandse CvS-groep

In tegenstelling tot bijv. de CvS-beweging in Italië, waar sprake is van een hechte integratie met de arbeidersklasse en initiatieven vanuit de bevolking en acties van de vakbonden veel steun van deze beweging ontvangen, o.m. wegens het grote aantal arbeiders dat er deel van uitmaakt, bestaat de groep in Nederland overwegend uit lieden afkomstig de middenklasse en uit intellectuelen. De Nederlanders richten zich vooral op mentaliteitsverandering binnen de kerkelijke gemeenschap. Er is een minder directe aansluiting bij de arbeidersklasse. Men probeert de huidige politieke en economische situatie, de crisis waarin de kapitalistische wereld zich bevindt, te analyseren. Men wil de Bijbel herintepreteren en gaat na wat het opkomen voor "armen en onderdrukten" op dit moment kan betekenen. Er wordt gezocht naar een nieuwe identiteit van de christen, waarbij het mogelijk moet zijn om tegelijkertijd ook marxist te zijn. De klassenstrijd wordt als feit geaccepteerd.

De beweging in Nederland is uit 11 regionale groepen opgebouwd, alle gesitueerd in universiteits- en hogeschoolsteden. Eenmaal per maand vergaderen afgevaardigden van deze groepen in Utrecht. De beweging kent voorts een landelijke stuurgroep, die voorzover thans bekend uit zes personen bestaat, waarvan er twee de functie van secretaris hebben. Een van hen is tot nu toe actief (geweest) in een jongerengroepering speciaal geïnteresseerd in contacten met Oost-Europa, in het bijzonder met de DDR. Tijdens een persconferentie in het kader van dit seminar werd gevraagd of het waar was dat de CvS in Nederland zich oriënteert op de CP. Eén der leden van de stuurgroep, voorzover bekend geen lid van deze partij doch wel sympathiserend met haar activiteiten, ontkende dit gerucht met de opmerking: Wij hebben ongeveer duizend sympathisanten en leden, waarvan er 40 de kern van de beweging vormen.

Minder dan de helft daarvan is lid van c.q. sympathiseert met de CPN.

Geconstateerd werd reeds dat twee van de zes stuurgroep-leden lid zijn van de CPN, terwijl de overigen sympathiseren met activiteiten van deze partij. Eén van de partijleden is de hierboven genoemde. Ook van andere actieve CvS-leden is bekend dat zij CPN-lid zijn.

Dat de Nederlandse beweging voor een groot deel uit (aanstaande) intellectuelen bestaat, wordt o.m. bevestigd door het feit dat drie van de zes stuurgroep-leden academisch gevormd zijn, terwijl twee anderen nog studeren. Van de 11 regionale contactpersonen studeren er in ieder geval zes, terwijl een zevende reeds afgestudeerd is.

Het periodiek dat de CvS uitgeven, draagt de naam "Opstand". Van de vijf redactieleden is er één lid van de CPN.

24 februari 1977

PFB
k

Rubricering: 1)

F

ACD 1.301.886

datum 23 NOV. 1976

CO

b. J.W. d. —

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: BFA-BEP-B50

Bijlage(n): diversen.

Afschr.:

BO: 153.258

Datum rapport

Volgno. Inf. rapp.

Evaluatie

16-11-76

1.

3 a/b 2

Betreft: Internationaal Kongres te Woudschoten.

Op 12- 13- en 14 november 1976 werd in het complex 'Woudschoten' te Zeist een internationaal kongres georganiseerd door de beweging 'Christenen voor het Socialisme' (CVS).

Middels de landelijke pers werd het publiek opmerkzaam gemaakt op de open slot-meeting van het kongres, gehouden op 14-11-76 in de Geertekerk te Utrecht.

De kongresdeelnemers konden die dag gedurende de ochtend een oekumenische kerkdienst bijwonen in 'de Oude Kerk' te Delft, waar zij middels bussen naar toe konden reizen.

Op de vraag waarom ook dit niet in Utrecht kon plaatsvinden het volgende antwoord: Men kon in Utrecht niet terecht omdat de CVS wilde dat in de dienst een officieel gewijd persoon zou voorgaan; de studentengemeente Utrecht voelde hier niets voor.

Behalve in een folder () werd middels een affiche reclame gemaakt voor de slot-meeting.

Inlichtingen en kaarten daartoe waren verkrijgbaar bij CVS-Nederland, per adres Woudschoten te Zeist, tel. 03439-226. Bijdragen voor het steunfonds van het kongres konden gestort worden op giro 3018046, t.n.v. penningmeester Kritiese Kerken (KRIK) te Zeist.

Het programma van de slot-meeting werd opgeluisterd door een aantal muziekgroepen () terwijl als sprekers fungeerden kongresvoorzitter , studentenpredikant uit Delft en van de organisatie CVS.

N.B. De toespraak van , overigens een van de leidende figuren van het kongres, is ondergebracht in de bijlage III.

Zegsman bezocht de perskonferentie in de Geertekerk, waardoor hij niet kon vaststellen of de aangekondigde uit Italië (ex-abt van St. Paulus buiten de muur te Rome, onafhankelijke op de PCI-lijst en lid CvS-Italië), zijn spreekbeurt inderdaad heeft vervuld.

Iets over de organisatie CVS.

In Nederland bestaat de beweging uit eens per maand vergaderen deze groepen, dwz de afgevaardigden daarvan, een zaterdag in Utrecht.

De beweging heeft een landelijke stuurgroep bestaande uit 5 personen (een soort dagelijks bestuur) dat de landelijke vergaderingen voorbereidt, de regionale groepen coördineert,

Rubricering: 1)

13-1886

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

VERVOLGBLAD Nr.

1

Bij ~~KPMK/27~~ f. rapport nr.

1.

het sekretariaat bijstaat en controleert, reageert op publikaties enz. enz.

In deze stuurgroep zitten twee sekretarissen, die beiden op part-time basis verbonden zijn aan het landelijk sekretariaat van het Kritiese Kerk (KRIK) projekt van de NCSV.

De namen van dit tweetal: _____ en _____

Daarnaast bestaat een zogeheten scholingsgroep die het verloop van de scholing voorbereidt en uitvoert c.q. laat uitvoeren.

Vernomen werd dat de leden van de CVS lid zijn van het KRIK-projekt. Zij betalen een jaarlijkse kontributie (f75- voor studenten en f40- voor financieel minder draagkrachtigen). Men krijgt dan automatisch een abonnement op het blad 'Opstand' hetgeen 6 x per jaar verschijnt.

Zie voor een exemplaar van dit blad de bijlage IV.

De kontaktpersonen van de CVS zijn terug te vinden in de bijlage V.

N.B. Kontaktpersoon voor Utrecht is _____ waarvan dzz. bekend is dat hij dit jaar medestudenten de Waarheid aanbeval.....

Tijdens de perskonferentie werd gevraagd of het waar is dat de CVS zich oriënteert op de CPN.

Dominee _____ ontkende dit gerucht: "We hebben ongeveer 1000 sympathisanten en leden, waarvan er 40 de kern van onze organisatie zijn en vormen. Minder dan de helft is lid c.q. sympathiseert met de CPN.

Wij bestrijden echter het radicale anti-communisme en uiteraard het anti-socialisme zonder dat wij de CPN-doelstellingen onderschrijven".

-o-o-o-o-o-o-o-o-

Terug naar de eerste konferentiedag op 12-11-76.

Om ongeveer 16.00 uur begon de ontvangst en kennismaking tussen de leden van de verschillende delegaties.

Aanwezig waren circa 140 mensen, terwijl er delegaties waren uit Italië, Spanje, Frankrijk, West-Duitsland, België, Nederland, Portugal (1 afgevaardigde) en waarschijnlijk Chili.

Daarnaast waren er dan nog extra delegaties van Franse en Spaanse migranten uit de BRD.

Om 19.30 werd door de Italiaanse delegatie een algemene introductie gehouden.

Zie hiertoe de bijlage VI; de introductie is in het stencil vertaald in het Duits.

Voor de rest van de avond werden plenaire diskussies gehouden.

Leidraad voor de Nederlandse groep was het lijvige diskussiestuk, speciaal door de CVS voor het kongres ontworpen.

Zie hiervoor de bijlage VII.

GEEN ACTIE zonder overleg met _____

Rubricering: 1)

VERVOLGBLAD Nr. 2

Bij ~~XXXXXX~~ inf. rapport nr. 1.

Zegsman merkt op dat zeer theoretisch werd gediskussieerd in de verschillende groepen. Opvallend daarbij was het feit dat de materie veelal vanuit een Marxistische maatschappij-visie werd benaderd, een gegeven dat overigens in het openbaar (Geertekerk) zonder dralen door werd toegegeven. Rond 23.00 uur werd de zaak gesloten, zij het dat een aantal kongresgangers nog enige tijd geanimeerd met elkaar heeft zitten praten.

-0-0-0-0-0-0-

Het gebeuren op 13 november 1976 stond weer in het teken van het diskussieren over het thema 'politieke taken van de CVS in verband met Christelijke democratie. Wederom was het taalgebruik bepalend voor de groepsindeling en ontstonden 3 Franse, 2 Spaanse en 1 Duitse groep, terwijl uiteraard ook een Nederlandstalige groep werd samengesteld. Voor hetgeen in de Nederlandse groep besproken werd moet verwezen worden naar bijlage VII. Tussen de regels door werd vernomen dat de CVS allerm minst een eigen partij willen oprichten. Ook geen alternatieve kerk trouwens. Het streven is wel een zo breed mogelijk bondgenootschap op te zetten om het kapitalistische systeem aan te vallen. Men ziet de huidige regeringscoalitie niet zitten. De gedachten van de CVS gaan uit naar partijen als PPR, PSP en CPN, waarbij de PvdA dus duidelijk ontbreekt. De Belgische delegatie had eveneens een diskussiestuk samengesteld hetgeen tijdens het kongres in de groeps gesprekken is behandeld. Zie voor dit stuk de bijlage VIII. De Duitse delegatie had haar uitgangspunten samengevat in een extra-nummer van haar blad 'Korrespondenz'. Het is een lijvig geheel van 58 pagina's. Zie hiertoe de bijlage IX. Op het kongres waren een twintigtal officiële waarnemers present, zijnde vertegenwoordigers van in Europa bestaande (politieke) partijen of organisaties. Eén van hen was van de CPN.

Gediskussieerd werd ook over het feit dat Paus Paulus VI de CVS heeft beschuldigd van 'contradictio in terminis', hetgeen in het Nederlands betekent dat volgens de Paus de stellingen van de CVS tegenstrijdig zijn.

VERVOLGBLAD Nr. 3

Bij ~~voorz.~~ inf. rapport nr. 1.

De dag werd besloten met een 's-avonds gehouden plenaire bijeenkomst, waarbij de resultaten uit de groepsbijeenkomsten werden bekeken.

De daaruit getrokken konklusies wijken echter niet veel af van de door de CVS afgegeven motivatie van de afwijzing van de Christendemokratie zoals die in oktober '76 reeds werd gepubliceerd. Zie de bijlage XIII.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Hoewel op de laatste dag (14-11-76) na het ontbijt tijdens de slotzitting de goedkeuring van het (eventuele) slotdokument stond aangekondigd, kwam dit gebeuren te vervallen door het ontbreken van een zodanige verklaring.

Veel van de kongresgangers begaven zich vervolgens naar Delft, waar de in de aanhef van dit rapport gememoreerde kerkdienst plaatsvond.

's-Middags vond tenslotte de openbare slotmeeting plaats in de Geertekerk te Utrecht.

Alles verliep volgens het programma terwijl zo'n 200 bezoekers aanwezig bleken te zijn.

Incidenten deden zich niet voor waardoor rond 17.30 uur een einde kwam aan het gebeuren.

Nog enkele losse opmerkingen:

- Van de Duitse sekte werd vernomen dat veel studenten lid zijn. CVS-Duitsland heeft ongeveer 500 leden en 300 sympathisanten.
Gezegd werd tevens dat een aantal Duitse leden niet naar het Seminar is gekomen omdat zij beducht zijn voor het bekende 'Berufsverbote'.
Het zelfde gold - zij het in ander opzicht - voor een aantal Spanjaarden.
- Het gehouden kongres is géén voorbereiding op een wereldkongres.
- Dick BOER, wetenschappelijk medewerker van de theologische fakulteit van de V.U. te Amsterdam pleitte voor het opzetten van een beweging binnen de Nederlandse Christendemokratische partijen. Op welke wijze dit moet gebeuren kwam niet uit de verf.

-0-0-0-0-0-0-

CHRISTENEN VOOR HET SOCIALISMEOrganisatie

De beweging bestaat uit 11 regionale groepen (waarvan hieronder de lijst met kontaktpersonen). Eéns per maand vergaderen deze groepen (vanuit de groepen komen een aantal afgevaardigden) een zaterdag in Utrecht.

De beweging heeft een landelijke stuurgroep, bestaande uit 5 personen, een soort dagelijks bestuur, dat de landelijke vergaderingen voorbereidt, de regionale groepen coördineert, het sekretariaat bijstaat en controleert, en urgente zaken afwerkt (bijv. reageren op bepaalde publikaties die verband houden met CvS).

Hierin hebben ook de twee sekretarissen zitting, die beiden op part-time basis verbonden zijn aan het landelijk sekretariaat van het Kritiese Kerk (KRIK)-projekt der NCSV.

Op dit moment zijn dat

en

Daarnaast bestaat de scholingsgroep, die het verloop van de scholing voorbereiden uitvoert of uit laat voeren.

De leden van de beweging zijn lid van het KRIK-projekt en betalen een jaarlijkse kontributie (f75,-; voor studenten, bejaarden en andere minvermogenenden f40,-), waaruit de activiteiten voorzover mogelijk worden gefinancierd.

Dit lidmaatschap geeft tevens recht op een abonnement op OPSTAND en informatie over studiedagen, georganiseerd door het projekt.

(Gironummer:3018046, penn. KRIK-projekt, te Zeist)

ADRESSEN VAN KONTAKTPERSONEN

Het landelijk sekretariaat is gevestigd op "Woudschoten" te Zeist (tel. 03439-226)

Verder zijn kontaktpersonen voor de regionale groepen:

AMSTERDAM:

DELFT:

EINDHOVEN:

GRONINGEN:

LEIDEN:

LIMBURG:

NIJMEGEN:

ROTTERDAM:

TILBURG:

UTRECHT:

WAGENINGEN:

Christenen voor het Socialisme

Algemeen:

De inmiddels internationaal geworden Beweging Christenen voor het Socialisme (verder CVS genoemd) heeft zijn wortels in Latijns Amerika, is overgewaaid naar Zuid-Europa en van daaruit in Midden en Noord Europese landen geïnjecteerd.

In Nederland bestaat de beweging sinds begin 1974. Met name SJALOOM, het KRIK (Kritiese Kerk) Project van de NCSV, het "Equipe Calama" en CPN-studenten aan de VU maken zich sterk voor deze beweging.

Oorsprongen verspreiding

Op 16 april 1971 kwamen in Santiago de Chili 80 priesters bijeen die zich aan het slot van hun samenkomst uitspraken ten gunste van het Socialisme en van de volksfront-regering van Allende. Er werd een secretariaat van "Priesters voor het Socialisme" opgericht.

Eind 1971 verdwijnt het woord Priesters, omdat ook niet-priesters zich aangetrokken voelen en in april 1972 wordt in Santiago het eerste (latijns-amerikaanse) congres van "Christenen voor het Socialisme" gehouden.

leraar filosofie in Rome, zegt daarentegen dat de Beweging CvS "is voortgekomen uit de linkervleugel van de ACLI, de katholieke vakvereniging, de katholieke vakbond en een aantal van die basisgroepen" Als waarschijnlijk compromis kan gesteld worden dat zogenaamde "priester-arbeiders" de beweging hebben geïnitieerd, en een poging de bevestigende rol die de R.K.-kerk speelde en speelt t.a.v. bestaande regeringen in juist de Latijns(e-Amerikaanse) landen te doorbreken. CvS is derhalve te beschouwen als onderdeel en/of exponent van de "Latijns-Amerikaanse bevrijdingstheologie". Met name wordt als oprichter van CvS genoemd,

, 'n socioloog die na zijn verbanning uit Chili professor aan de universiteit van Parijs werd.

zelf zegt over CvS dat "die via de lijn Santiago 1972-Avia 1973-Bologna 1974-Luxemburg 1974-Portugal 1974 niet meer beperkt kan worden tot het revolutionaire proces in Chili. De beweging heeft de grenzen van het Latijns-Amerikaanse continent overschreden en is dankzij haar opkomst zowel in Europa, alsook in Afrika en Azië, Canada en de VS een mondiale beweging geworden".

- citaat uit TROUW dd.12-9-'75.

In Nederland komt de Beweging CvS pas begin 1974 duidelijk aan de oppervlakte, nadat in november 1973 "bij de opstelling van het eerste plan voor CvS de doelstelling geformuleerd hadden". (OPSTAND 1976 nr.1, pag.14).

Via SJALOOM en het eerder genoemde KRIK-project van de NCSV wordt gewerkt aan de uitbouw van de beweging; ook CPN-studenten aan de VU werpen zich in het debat dat in Nederland ontstaat tussen voor- en tegenstanders van de beweging, een debat dat landelijke bekendheid kreeg door een artikelen-serie in het Dagblad TROUW, augustus/september 1975.

CPN-NCSV-CvS.

De betrokkenheid van de CPN bij (de discussie rond) deze Beweging kan zo niet herleid dan toch verklaard worden door de inbreng van afgevaardigde. tijdens het 25ste Partijcongres in juni 1975.

(Amsterdam) wijst op de groeiende beweging onder de christenen, die afrekenen met de anti-communistische praatjes van de confessionelen natabelen, en aansluiting zoeken bij de arbeidersbeweging en bij de CPN. Hij pleit ervoor dat de CPN ook ideologisch actiever op de discussies die in deze kringen gevoerd worden in moet gaan".

Deze is zeer waarschijnlijk identiek aan , lid wetenschappelijke staf Theologisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam, en dezelfde als die samen met de eerder genoemde (riep op en gaf zelf te kennen in 1974 op de CPN te stemmen) op 17 november 1976 in Amsterdam namens CvS een discussie aan zal gaan met AR-voorman met als inzet de "Christen-democratische politiek" (Vrij.Ned.13-11-'76).

, al genoemd als mede-initiator van CvS-Nederland, is eveneens lid van de CPN. Bovendien is lid van het Secretariaat-bureau van de NCSV, speciaal belast met het Krik-Project (sept.'75) lid (geweest?) van de redactie van ELTHETO (evenals en lid van de redactie-raad van OPSTAND (evenals o.a. en

OPSTAND is het "lijfblad" van KRIK en tevens de spreekbuis (geworden) van CvS. Het secretariaat van CvS is eveneens ondergebracht bij het KRIK-project van de NCSV. Van NCSV en KRIK-project zegt dr.

in NRC dd.11.11.'76: "Getalsmatig is de groep weinig omvangrijk, maar via contacten onder studenten (predikanten) is de uitstraling niet onaanzienlijk."

Een ander CP-CvS lid is die deel uitmaakt van een van de werkgroepen van CvS. Deze werkgroep heeft (had) zich met name bezighouden met een initiatief van de Raad van Kerken. Eind 1974 werd in Lunteren op een z.g. beleidsconferentie van de R.v.K. de "Nieuwe Levensstijl" geïntroduceerd. Van CvS kregen de dragers van het RvK-idee het verwijt: Jullie verdedigen de nullijn, jullie laten je manipuleren in de richting van lagere lonen en hogere winsten (NRC 16-3-1976).

Doelstellingen CvS

De doelstellingen van CvS zijn tweeledig, afhankelijk van tijd en plaats.

Ontstaan tijdens de regering ALLENDE was het een bijdrage aan het "marxistisch experiment" in Chili. Het is het vervolg op de 2e conferentie van Latijns Amerikaanse bisschoppen in Medellin, 1968, "waarop de armoede van het volk voor het eerst verklaard werd in termen van structureel geweld" (Wereldkrant 13-6-1975) en "zij een kritische houding aannamen t.a.v. het kapitalisme en het neo-kolonialisme en opkwamen voor de bevrijding van Latijns-amerikaanse volken" (ACHTERGROND nr.1 5-9-'75)*

Na "Chili" en eenmaal aanwezig in West-Europa wordt uiteindelijk mikpunt van de CvS: de kerk en de Christen-democratische partijen, als belangrijke pijlers van dat kapitalisme.

Zonder in ogenschouw te willen nemen dat er duidelijke verschillen zijn in de economische en politieke verhoudingen in respectievelijk Latijns-Amerika en West-Europa, blijft voor CvS de realiteit van de internationale klassenstrijd en leden van CvS moeten "zich aansluiten bij bestaande politieke partijen en organisaties, die reeds sinds jaren vanuit een optie voor de klassenstrijd strijden" (Wereldkrant 13-6-'76). Binnen de kerk moeten de leden van de beweging strijden "tegen de ideologische rol die de geïstitutionaliseerde religie ten gunste van het bestaande, imperialistische bestel speelt". (idem), en het anti-socialisme en anti-communisme binnen de kerk moet de beweging afbreken. "CvS stelt dat de Christen-democratie een obstakel is voor een ontwikkeling in pro-

* zowel Wereldkrant als ACHTERGROND zijn publicaties van Sjaloom.

gressieve socialistische richting. De Christen-democratie dient de belangen van het kapitaal en is geneigd de samenleving een repressieve moraal op te leggen". (Huub OOSTERHUIS, de Tijd 12-11-'76). "Men wenst het instituut Kerk 'dat grotendeels functioneert als een instrument van de heersende klasse' te ontmaskeren". (Dr.D.Th.KUIPER over CvS NRG 11-11-'76).

egratie politieke partijen

Wat betreft de aansluiting bij politieke partijen: Herman MEIJER zegt er in Wereldkrant dd. 17 januari 1976 het volgende over:

".... Wij, zullen deze strijd (tegen het reformisme) nauwelijks binnen de sociaal-democratie voeren..... omdat er al lang een politieke beweging is, die zich uitdrukkelijk op het standpunt van het revolutionaire en wetenschappelijke socialisme stelt, en dit is de kommunistiese, in Nederland de CPN of in ieder geval, dit is allereerst de CPN, en dat niet alleen om chronologische redenen, want in tegenstelling tot PSP en PPR..... is de CPN een arbeiderspartij en representeert dus inderdaad de revolutionaire arbeidersbeweging, dus zij kan in de economiese machtsstrijd realiter invloed uitoefenen".

Dr.D.Th.KUIPER vraagt zich daarentegen af of "zij (CvS) hun bij tijd en wijle kritiekloze solidariteit met de vrij imaginaire representant van de arbeidersklasse, die de CPN is, niet moeten corrigeren door een kritische loyaliteit met de groep waarvan ze, ondanks ^{alles} lid willen zijn: de christelijke kerken?" (NRC 11-11-'76).

Nog duidelijker in zijn kritiek op de Beweging is dr.H.M. de LANGE in NRC* dd.9-11-'76. Volgens hem draagt de Beweging CvS "een onjuiste ja zelfs een valse naam". "Wie via de Communistische Partij Nederland zijn doel van een socialistische maatschappij denkt te kunnen bereiken - en de beweging Christenen voor het Socialisme laat daartoe de ruimte - heeft het niet meer over socialisme", aldus de LANGE.

Tenslotte. Na afloop van een illegale bijeenkomst van CvS in Spanje, januari 1973, werd een document opgesteld, waarin de Beweging stelde dat leden het als hun plicht dienden te beschouwen te vechten voor het socialisme binnen de marxistische politieke partijen, "niet als fellow-travelers maar als een rasechte militant". (Int.Herald Tribune 6-5-'75).

*i.v.m.het congres dat CvS organiseert in Woudschoten medio nov.1976 is in NRC een discussie geopend tussen voor en tegenstanders van CvS, evenals dat gebeurde in TROUW, augustus/september 1975.

Vaticaan-CvS

Een eerste officiële reactie van het Vaticaan op CvS kwam in mei 1975. Het Vaticaan-orgaan L'Osservatore Romano veroordeelde de beweging als "een misplaatst antwoord" op sociale problemen (Int.Herald Tribune, 6-5-'75).

Op een congres van Italiaanse en Spaanse theologen in sept. 1976 werd de beweging opnieuw veroordeeld als volkomen in strijd met de leer van de kerk, die de noodzaak van de klassenstrijd ontkent (Volkskrant 22-9-'76) en recent nam Paus PAULUS afstand van degenen in de R.K.-Kerk die menen dat het Christendom dienstbaar kan zijn aan het socialisme. Hij noemde deze opvatting een "contradictio in terminis". (Brabants Dagblad 11-11-'75, Trouw 12-11-'75).

vS-PCVC-WVR?

Tsecho-Slowakije 1968 heeft een bijna abrupt einde gemaakt aan de Dialoog en met name in West-Europa heeft de Praags Christelijke Vredesconferentie de wrange vruchten moeten plukken van deze escapade van enige Warschaupact-landen.

Voorals in Nederland verloor de PCVC nagenoeg alle sympathie en geloofwaardigheid en het zogenaamde Oost-Europa Project (OEP) van de NCSV kan daarin geen verandering brengen. Men kan nauwelijks anders concluderen dan dat CvS een nieuwe (directere) poging/taktiek - en blijkbaar succesvol - is om de door Oostblok-landen gewenste Dialoog ten eigen bate nieuw leven in te blazen. Met andere woorden: beïnvloeding van en/of via kerkelijke milieus.

En niet alleen is het een alternatief, ~~het~~^{de} in Nederland komen CvS en ex-PCVC zelfs met elkaar in conflict. die afstand genomen heeft van de PCVC vat zijn kritiek op CvS samen in de vraag: "Kan men vandaag voor het socialisme zijn zonder theorie en praktijk van het marxisme kritisch te bestuderen?". (Trouw 22-11-1975).

kwalificeert de werking van het blad "In de waagschaal" - spreekbuis van de groep van - als "zelfbevrediging van christenen die de stap niet durven wagen om mee te doen met die christenen die zich engageren in een werkelijk strijdbaar socialisties verzet tegen de kapitalistische ordening". Dit verwijt aan het adres van c.s. neemt hij op in een discussiestuk, bestemd voor de oprichtingsvergadering van op 22 mei 1975. Het desbetreffende discussiestuk eindigt als volgt:

"Het ware beter over christelijk martelaarschap niet te snel hoog

van de toren te blazen, wel diakonie te bedrijven waar het nodig is, maar met de socialisten daar mee te gaan waar ze op hun sterkst zijn, in de economiese, politieke en ideologische strijd tegen het kapitalisme, in het steunen (ook van de Oosteuropese landen) van anti-imperialistische bevrijdingsbewegingen. Kritiek op de SU is dan geloofwaardig, als ze niet van buiten plaatsvindt, maar werkt als lering om belangrijke fouten te voorkomen bij de opbouw van een socialisties Nederland".

Concrete aanwijzingen voor directe bemoeienissen van Berliner Konferenz en PCVC met de (oprichting van) CvS (in West-Europa) zijn er niet.

Theoreticus van de beweging is de Italiaan . Hij maakt deel uit van de redactie-raad van het blad "Notre Combat", dat in mei 1975 omgedoopt werd tot "Revue des Chretiens pour le socialisme".

Deze zou dezelfde kunnen zijn als ene , die in een rapport dd 10-2-65 genoemd wordt. In dit rapport wordt melding gemaakt van een wat vreemde handelwijze van de Metropoliet .

Tijdens de PCVC-conferentie juni/juli 1964 in Praag werd o.a. een boodschap samengesteld voor regeringsleiders in "Oost" en "West". Het duurde echter tot eind 1964 voordat deze conceptverklaring op schrift was gesteld en gereed voor aanbieding aan de diverse regeringen. Ofschoon meerdere landelijke afdelingen van oordeel waren dat de boodschap inmiddels haar actualiteit verloren had en derhalve aan het gestelde doel niet meer voldeed, werd op aandringen van door het PCVC-presidium toch besloten de boodschap alsnog te overhandigen aan de President van de USSR, . Echter door toedoen van werd niet het officiële presidium belast met het overbrengen van de boodschap, maar een delegatie bestaande uit , "uit Italie", een man die volgens agent beslist anti-communist is. (CO 774688).

Eerder genoemde werd tijdens de Landelijke Vergadering v.h. Regionaal Comité Nederland (van de PCVS) op 5 februari 1972 gekozen tot lid van het Algemeen Bestuur (CO 1081664 en 1079342).

In september/oktober 1971 vond de vierde algemene vergadering van de PCVC plaats, tijdens welke bijeenkomst in woord en geschrift uiting werd gegeven aan de "nieuwe geest" van en in de PCVC.

Het Internationaal Secretariaat van de PCVC gaf de Latijns-Amerikaanse afdeling de opdracht een internationale "Conferentie van Christenen voor de Vrede in Latijns-Amerika" in Santiago te organiseren, van 23 tot 30 april 1972. (Universiteit van Santiago) noemde als doel van de conferentie de coördinatie van acties van revolutionair-christelijke groepen in Latijns-Amerika.

In april 1972 werd in Santiago het eerste Latijns-Amerikaanse congres van Christenen voor het Socialisme gehouden.

Zoals gezegd: concrete aanwijzingen voor directe bemoeienissen van BK en PCVC met CVS (in Westeuropa) zijn er niet; het is een hypothese. De landelijke werkgroep "Christenen voor het Socialisme" zegt over haar beweging in Trouw dd 5-9-1975 er het volgende over:

"De voorstelling dat de beweging 'Christenen voor het Socialisme' uit Zuid-Amerika is overgewaaid en hier een wat oneigenlijk bestaan leidt, is een karikatuur. De beweging heeft haar wortels diep in de Europese geschiedenis waar - zoals kan weten - al minstens eeneeuw lang allerlei dwarsverbindingen hebben bestaan tussen Christenen en Socialisten, vanaf de oude religieus-socialisten tot en met de Praagse gesprekken....

Het is in dit verband misschien wel aardig om te vermelden dat het initiatief voor de oprichting van de beweging in Nederland is uitgegaan van protestanten uit de theologische school van Karl BARTH, K.M. MISKOTTE en H. GOLLWITZER."

12 november 1976

BFA/

- ✓ van het ACW (Algemeen Christelijk Werkersverbond) tot en met een afvaardiging van de Kommunistische Partij van België. Anderzijds proberen de regionale groepen zelf mee te werken aan plaatselijke initiatieven of bieden zij zichzelf aan om eucharistievieringen te verzorgen in het kader van de vastenwerking. In Vlaanderen is KVS dan ook zeker niet in de eerste plaats een beweging die revolutionaire christenen groepeerd, die op hun beurt geëngageerd zijn in bestaande 'revolutionaire' organisaties. Veelmeer gaat het hier om een mobiliserende idee die aan 'ideologische ontbolstering' wil doen binnen de katholieke zuil. Iedereen zal wel begrijpen dat er voor een beweging met een dergelijke doelstelling in Vlaanderen een enorm werkterrein is weggelegd. Toch mogen we niet vergeten dat KVS-Vlaanderen zelf haar eigen optie als ondergeschikt beschouwt aan de uiteindelijke opbouw van een socialistische samenleving, maar om dit te bereiken acht zij het onmiskenbaar nodig dat de katholieke massa zichzelf bevrijdt uit de greep van de christen-democratische ideologie.

'Christenen voor het socialisme' in Nederland

De beweging 'Christenen voor het Socialisme' (voortaan CvS) – Nederland is opgericht in 1974, met het doel 'links' in de Kerk(en) te bundelen en te versterken. Het initiatief ging uit van de N(ederlandse) C(hristen) S(tudenten) V(ereniging) (NCSV), direct mede opgepakt door een groep uit Chili uitgeweken Nederlandse priesters en een aantal lokale groepen. De organisatie omvat momenteel ongeveer 15 regionale/lokale groepen, die minstens maandelijks (soms veel frequenter) vergaderen. De onderwerpen die men daar bespreekt omvatten de vanuit de landelijke bijeenkomst aangeboden scholing (op economisch, politiek en theologisch vlak), de participatie in het werk van lokale actiegroepen, en de lectuur van de periodiek van de beweging *Opstand*. In totaal doen 200 tot 300 mensen in deze groepen mee. Met een veel uitgebreider groep bestaan regelmatige contacten.

De landelijke bijeenkomst (in Utrecht) gaat maandelijks door en wordt door gemiddeld 50 mensen uit de regio's bezocht: deze landelijke groep treedt min of meer als kerngroep op, en alle lokale groepen zijn erin vertegenwoordigd. Men beslist daar o.a. over de scholing en over de participatie, op landelijk niveau, aan acties als anti-bewapeningsdemonstraties, acties ten voordele van de gastarbeiders, en dergelijke meer. Het aangeboden scholingsmateriaal wordt er kritisch door-geëxerceerd en actuele problemen worden er besproken. De gebruikelijke formule is: de helft van de tijd besteden aan politiek-economische vragen, de andere helft aan theologische (vooral exegetische) en typisch kerkelijke problemen. Heel dit werk wordt door een *stuurgroep* gecoördineerd, die tevens landelijke initiatieven lanceert en de publiciteit verzorgt in radio en dagbladen. (Zowel voor de radio als in de

dagbladers wordt regelmatig aandacht geschonken aan de CvS.)

De *periodiek* van CvS-Nederland is de tweemaandelijks *Opstand*.¹¹ Hierin komen voor: nieuws uit de regio, politieke beschouwingen (in de regel inhoudend op de actualiteit), boekbesprekingen, internationaal nieuws en exegese. Er is een zeer behoorlijke stijging van het aantal abonnees: begonnen met ongeveer 200, komen zij nu in de buurt van 1.000.

CvS kent geen 'leden' in de formele zin van het woord. Men zou kunnen zeggen dat er in zekere zin twee groepen 'leden' bestaan: de deelnemers aan de lokale/regionale groepen en de lezers van *Opstand*. Wij schatten dat in beide groepen het aantal rooms-katholieken en protestanten ongeveer gelijk is. Een echte 'basisbeweging' is CvS-Nederland (nog) niet: een té groot deel van haar 'leden' is dominee/pastor, maatschappelijk werker, student... Maar het is duidelijk dat de recente aangroei voor een groot deel wél uit de basis komt. Men beoogt dit sterk te stimuleren.

CvS-Nederland is voor het eerst in de publiciteit gekomen met een *Manifest* in verband met de kerkelijke actie *Nieuwe Levensstijl*. Daarin werd o.a. aangestipt dat de 'verontrusting' van de kerkleiders over de enorme kloof tussen arm en rijk, over de verspilling van de grondstoffen en de aftakeling van ons leefmilieu (alle euvels die volgens CvS politieke en economische gronden hebben) dreigde geneutraliseerd te worden door symbolische daden zoals vasten, een beetje versobering, enz. . . ., die de (politieke) kern van het probleem ongemoeid laten. De eerstvolgende grote publicitaire aan gelegenheid moest het Europese congres van de Christenen voor het Socialisme worden: over de rol van de christendemocratie in de Europese politiek. Dit congres vond plaats van 12 tot en met 14 november te 'Woudschoten', met een slot-dag te Utrecht. Studie-onderwerpen van de afgelopen jaren waren: het imperialisme en de huidige economische crisis.

CvS-Nederland onderhoudt goede contacten met groepen in het buitenland, met name in Italië (er komt binnenkort een Italië-nummer van *Opstand*) en in West-Duitsland (met name rond de kwestie van de 'Berufsverbote'). In de publiciteitsmedia werd CvS-Nederland aangevallen op vooral twee punten: de vermeende onduidelijkheid van hun verhouding tot Oost-Europa en de eveneens vermeende onduidelijkheid over de vraag aan welke politieke partij zij dan wel gelieerd zijn. Het antwoord op deze laatste vraag luidt: aan géén.

¹¹ Adres van administratie en redactie: Woudschoten, Zcist, Nederland.

F

Rubricering: 1)

ACD <i>hgg. 892</i>
datum 1 0 NOV. 1976
CO
b. _____ d. _____

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: <i>BFA - BSO - HC</i>	Bijlage(n):	
Afschr.:	BO: <i>152.050.</i>	
Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie
4-11-1976	-2-	<i>B 1/2 1</i>

Betref: "Christenen voor het socialisme".

Zoals bekend zal de groep "Christenen voor het socialisme" op 12, 13 en 14 november 1976 een meeting houden op "Woudschoten" te Zeist (publikatie o.a. in "Vrij Nederland" d.d. 9 oktober 1976). Gebleken is echter, dat dit studie-seminar een besloten karakter zal hebben. Er zullen alleen "landen-teams" worden toegelaten (dus geen individuele personen).

Op zondag 14 november 1976 zal om 14.30 uur een openbare protestbijeenkomst worden gehouden in de Geertekerk te Utrecht.

de groep "Christenen voor het socialisme" is opgekomen na de val van Allende in Chili en vooral haar aanhang vindt in West-Europa. Met name West-Duitsland, alwaar de "Junge Kirche" zich er nogal druk voor maakt. Ook de Duitse professor Gollwitzer is één der voormannen. Mogelijk zal "Christenen voor het socialisme" een opvolger worden van de vroegere Praagse Christelijke Vredeskonferentie, daar men "de jonge MARX" propageert en een hernieuwde dialoog met het communisme wil.

No. B 350/77

UITGEBEERT

: Aan : KEB

Van : PHB

No. : 1.359.199

Betr.: Beraad van Europese linkse christenen in Darmstadt.

Blijkens ontvangen persberichten vond van 7 tot 9 oktober 1977 in Darmstadt een beraad plaats van Europese linkse christenen. Dat gebeurde op uitnodiging van de Evangelische Studenten Gemeinden (ESG) in West-Duitsland. Aan de voorbereiding zouden bovendien hebben meegewerkt de Europa-groep van de World Student Christian Federation (WSCF), de Christenen voor het Socialisme (CvS) en de Christelijke Vredesconferentie (CVC).

Meer dan 800 christenen uit o.a. communistische partijen gaven aan de uitnodiging tot de bijeenkomst - de organisatoren hadden slechts op 200 deelnemers gerekend - gehoor.

Tijdens de slotbijeenkomst spraken de deelnemers zich uit tegen de praktijk van de beroepsverboden, ook in de Duitse kerken, tegen de Westduitse inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van andere Westeuropese landen en tegen het in productie nemen van de neutronenbom. Een verslag van de bijeenkomst verscheen in het dagblad "Trouw"

laren

O/ ex. 4 PBC.

EB

FA

15 november 1977

PHB

F

ACD / 355214
 datum 17 OKT. 1977
 CO
 b. 5 d. —

rubriceringsstempel

F

Distr.: BCP - BFA - BSO - BOA

Bgl. 5

Afschr.:

BO: 160.337

Datum ontmoeting	Datum rapport	Volgno. Inf. rapp.	Evaluatie
.5 oktober 1977	6-10-1977	1	F / a-b / 2-3

Betreft:

VERGADERING CHRISTENEN VOOR HET SOCIALISME d.d. 1-10-1977

Op zaterdag 1 oktober 1977 werd in gebouw "Cunera", Nieuwe Gracht 32, te Utrecht een landelijke vergadering van "Christenen voor het Socialisme" gehouden. De bijeenkomst begon om 10.30 uur en eindigde omstreeks 16.00 uur.

Omtrent aanwezigen en verloop van deze bijeenkomst werden de volgende inlichtingen/ indrukken verkregen:

Bij de aanvang van de vergadering waren 20 personen aanwezig; in de loop van de vergadering voegden zich nog twee personen bij het gezelschap. De verhouding mannen-vrouwen was ongeveer gelijk, met een lichte meerderheid voor de mannen. Op drie na waren de bezoekers van de vergadering in de leeftijd van 20 tot 28 jaar. Deze lieden zijn student. Voorts waren er twee mannen

vrouw van 68 jaar, , en een lid zijn. Deze vrouw zou actief CPN-

Wel werd ~~er~~ vernomen dat mensen uit de distrikten Alkmaar, Friesland, Overijssel, Utrecht, Amsterdam, Nijmegen en Eindhoven op de vergadering aanwezig waren. Alle deelnemers (behalve de drie ouderen) zijn studenten aan verschillende universiteiten. Zij hebben een vrij hoog intellectueel niveau en hebben veel kennis op politiek gebied

Als eerste punt werden de notulen van de laatste vergadering (op 3 en 4 september 1977) te Groningen doorgelezen. Als tweede punt van de agenda kwamen aan de orde de financiën. Er is een tekort geraamd van f. 70.000,-. Er wordt pressie uitgeoefend om meer leden te werven om dit tekort op te heffen; ook de verkoop van het blad "Opstand" en verschillende andere artikelen en geschriften zou moeten toenemen.

De organisatie heeft in Nederland + 300 leden, waarvan de meesten niet actief zijn. Zo is er in de stad Nijmegen een groep, die weer is onderverdeeld in vier kleinere groepen. Van deze 4 groepjes hebben er drie besloten een "gezelligheidsclubje" te vormen. (Met andere woorden: ze zijn ontevreden geworden over de gang van zaken). De ene overgebleven groep noemt men een CEL. In Amsterdam heeft Christenen voor het Socialisme ongeveer 35 leden, welke vaak banden hebben met de Vrije Universiteit aldaar.

De-

(Handwritten signature)

GEEN ACTIE zonder overleg m

De politieke richting van CvS is informant nog niet helemaal duidelijk. Verschillende leden zijn actief CPN-lid.

Men is bang voor infiltratie; dit naar aanleiding van een artikel in het dagblad "Trouw". Er werd op de vergadering nadrukkelijk gevraagd om niet buiten het gebouw over de vergadering te spreken, omdat dit kon leiden tot verkeerde interpretaties door de pers.

Men probeert vooral via de universiteiten leden te werven. Op de tweede plaats komt de kerk in het werk voor. Daar tracht men belangstelling voor CvS te krijgen door het verspreiden van pamfletten en dergelijke bij de kerkdeur.

Men richt zich niet tot de arbeidende klasse, omdat men niet weet hoe men ze moet benaderen! Trouwens studenten weten veel meer en zijn gemakkelijker te benaderen.

Opvallend was dat er veel werd gesproken door de sekretaresse en de voorzitter, terwijl de anderen de funktie lijken te hebben om te zwijgen. Er heerst veel verwarring omtrent het beleid. Het verschil tussen bijvoorbeeld het KRIK- (Kritische Kerk) projekt en de organisatie CvS is in de CvS zelf zeer onduidelijk. Dit leidt tot ontevredenheid onder de leden en ook tot frustraties bij de leden. Zij gaan daarvoor hun eigen weg en vormen hun eigen mening, wat weer tot gevolg heeft dat die groepen een eigen cel gaan vormen. Aanwezige leden, die hadden beloofd een jaarrapport te maken, hadden besloten dit niet te doen; cijfers zijn incompleet; de organisatie zelf is een zeer ondoorzichtig geheel; de ene groep weet niet wat de andere groep doet; afspraken worden niet nagekomen; toezeggingen niet gestand gedaan.

Tijdens de vergadering werd een internationale bijeenkomst van CvS aangekondigd, welke begin november 1977 in Königsberg, Duitsland, zal worden gehouden. Tenminste 8 personen van CvS-Nederland zullen deze bijeenkomst gaan bezoeken.

De volgende landelijke bijeenkomst van CvS zal worden gehouden op 5-11-1977, wederom in gebouw "Cunera" te Utrecht.

Notulen landelijke vergadering CvS, 3 en 4 september 1977, Groningen.

Korrektes notulen van 25 juni:

- pag 3, "Onder Limburg: "Christenen" moet zijn "Vertegenwoordigers van het CDA"
 onder Leiden: "opmerkingen van" moet zijn "opmerkingen over"
 pag 4, regel 9: "de volksstrategie" moet zijn "een volksfrontstrategie"
 regel 14: na "vorming te doen zijn" invoegen "Het scholingsmateriaal dient hierbij als achtergrondmateriaal."
 pag 5, toevoegen aan het slot van punt 4: "Ook de Calamagroep is hiertoe bereid."
 pag 6, scholingsvoorstel: ook behoorde tot deze commissie.

Naaraanleiding van de notulenbespreking vraagt de voorzitter instemming van de vergadering met het voorstel van (en de stuurgroep) omtrent "de oude diskussie", zoals geformuleerd op pagina 4 onderaan. De vergadering gaat akkoord, dat wil zeggen: de Calamagroep "komt op z'n minst met een stuk dat kanttekeningen plaatst bij de akties die CVS sinds het voorjaar '76 heeft gevoerd."

I. Mededelingen stuurgroep.

1. Data van de landelijke vergaderingen CvS, Cunera, Nieuwe Gracht 32 Utrecht; 10.30u!!: 1/10, 5/11, 10/12, 7/1/'78, 4/2, 4/3, 1/4, 6/5, 3/6.
- ② Stuurgroep: blijft in de stuurgroep, zal langzaam maar zeker opgevolgd worden door Een opvolger voor wordt gezocht.
3. Financiën CvS: De regio's worden opgeroepen lijsten van mogelijke donateurs aan te leggen, zodat het secretariaat deze mensen kan gaan aanschrijven.
4. Verspreiding Opstand: De stuurgroep roept de regio's op ernst te maken met de verspreiding van Opstand. Het blad dient bv. te liggen in de daarvoor in aanmerking komende boekhandels. Voor de financiële en andere aspecten van de verspreiding wende men zich tot het secretariaat
5. Materialistische exegese: Op 24 sept. a.s. zal een studiedag plaatsvinden in het theologisch instituut van de UVA/A'dam. (Deze dag is bestemd voor diegenen, die zich in Nederland in groepsverband of individueel reeds meer of minder hebben verdiept in de literatuur die sinds de verschijning van het boek van Fernando Belo is uitgekomen en/of zelf enige poging in de richting van een niet-idealistische lezing van de bijbel hebben gewaagd). In jan.'78 is een konferentie over materialistische exegese voor bredere kring geïnteresseerden gepland. Voor inlichtingen en opgave: KRIK-project der NCSV, Woudschoten (03439-226).
6. Eltheto-school: De A'damse Eltheto-school dreigt maatregelen te nemen tegen twee van haar onderwijzers die met De Waarheid kolportereren. Deze twee onderwijzers hebben CvS te hulp geroepen. De regio A'dam heeft de zaak onder z'n hoede genomen.
7. Versammlung europäischer Christen in Darmstadt: Twee jaar na WO II heeft de broederraad van de Bekennende Kirche (in Darmstadt bijeen) een kort schrijven opgesteld over de politieke weg van het Duitse volk. Daarin werd o.m. gewaarschuwd tegen het vormen van een christelijk front tegen noodzakelijk geworden

vernieuwing van de maatschappelijke orde; waarin men zich verder richtte tegen het verontachtzamen van het economisch materialisme van het marxisme. Dit schrijven staat bekend als het "Darmstädter Wort". Nu, 30 jaar later, is er alle reden dit "Wort" in herinnering te roepen. Daartoe komen van 7 tot 10 okt. christenen uit Europa bijeen. Er werd een Nederlandse delegatie samengesteld, waarvan enkele CvS'ers deel uit maken. T.z.t. horen we daar meer van. herinnerde aan het herderlijke Nationaalsocialisme uit 1943, een ander aan de naoorlogse A'damse brochure "Wat bezielt ze". Het voorstel werd gedaan om deze geschriftjes opnieuw in de publiciteit te brengen (Opstand). drong erop aan "het Hoorden" niet te vergeten bij de samenstelling van de delegatie.

8. Nieuwe Levensstijl: Bij het tweede gesprek van de landelijke werkgroep NL met CvS gaven sommige NLers er blijk van het één en ander van de CvS-kritiek geaccepteerd te hebben. Daar de landelijke werkgroep ontbonden wordt in regionale afdelingen, worden de CvS-regio's gevraagd op het doen en laten van deze afdelingen te letten.

tichting Ontwikkelingssamenwerking: De SOS van de Gereformeerde Kerken heeft de hulp ingeroepen van CvS bij de komende vier kursussen over marxisme. Vanwege de realistische opzet heeft CvS medeverantwoordelijkheid op zich genomen door deel te gaan nemen aan de voorbereiding en uitvoering van de kursussen. Op de vergadering van zondagmiddag werden op voorstel van de stuurgroep de volgende CvS'ers aangewezen om de kursussen te begeleiden:

1. Verkuyl. Bij het verschijnen van de derde druk van Verkuyls "Voorbereiding voor de dialoog..." zal geantwoord worden door een afdoende recensie in Opstand. Het verdient aanbeveling de dia(bo)logische praatgroepen deze recensie onder de aandacht te brengen.

2. Mededelingen uit de regio's:

Groningen: In verband met de vredesweek wordt het volgende onder de aandacht gebracht: a) de provinciale Raad van Kerken heeft middels een brief de vredeskrant aan de gemeenteleden aanbevolen; opvallend was dat de gebruikte argumentaties ontleend zijn aan een brief van CvS aan de prov. Raad van Kerken (d.d. '76); b) in de vredeskrant is een artikel over het Lauwersmeer opgenomen. Dit artikel is een bijna woordelijke weergave van wat drie Groningse CvS'ers daarover geschreven hadden.

Limburg: mededeling werd gedaan door van de mogelijkheid dat de hoofdredakteur van het advertentieblad de Uitkijk weggevoerd wordt, omdat hij het opgenomen had voor de belangen van de mijnwerkers inzake de pensioenfondsen. Mocht dit gaan gebeuren, dan vraagt de regio ondersteuning van CvS. De pastor van de kritische gemeente heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en gaat heen; deze plaats is dus vacant!!

kontakten met kritische gemeenten en basisgroepen.

De contacten verlopen beschrijft in het stuk "Aan de hand van de contactgroep van kr. gemeenten en basisgroepen in Nederland".

aanwezig als lid van de Groningse basisgemeente De Vier Handen, protesteerde tegen de suggestie die in het stuk doorklinkt, dat in de basisgemeente gebed en eredienst zouden functioneren als legitimatie van het christen-zijn. Sprekend over de onderlinge verschillen tussen basisgroepen/kr.gemeenten, kondigde hij de publikatie van een gezamenlijk manifest "Oproep" aan, dat een begin wil zijn van een streven naar meer samenhang. stelde dat een reactie van CvS zijde op deze 'Oproep' voor weinig gepoliti-seerde basisgroepen/kr.gemeenten een prikkel zou kunnen zijn tot een duidelijker politieke opstelling. deed het voorstel deze reactie op 'Oproep' vorm te geven door een dis-kussie in Opstand.

III. De politieke situatie.

1. Het vervolg van de scholing van de vorige cursus: De vragenlijst is alleen door Amsterdam ingevuld. In Groningen is er materiaal voorhanden, maar slechts voor de helft klaar. In Den Haag kon de groep niet zo goed uit de voeten met de vragenlijst, omdat die als te abstrakt en deels ook te agressief (de term volks-front) werd ervaren. Uit Limburg komt geen materiaal, hoewel men er wel over de politieke situatie gesproken had, zodat daarvan eventueel mondeling verslag van gedaan zou kunnen worden. Bij elkaar genomen zag dat alles er zo onvolledig uit, dat de vergadering besloot om het vervolg van de scholing van de vorige cursus te laten vervallen en zich in plaats daarvan te concentreren op het volgende punt:
2. De bespreking van het verkiezingsresultaat en de formatie: Nu PvdA (+VARA +FNV) in de verkiezingspropaganda en de formatie de belangen van de werkers zo duidelijk met voeten getreden hebben, is het centrale probleem voor CvS of een strategisch bondgenootschap met de sociaal-demokratie nog wel mogelijk is. In een situatie dat de PvdA socialistische strijd niet meer kan opbrengen, blijft vooral de CPN over als partij die kracht genoeg heeft om acties op een politiek niveau te brengen. De linker stroming in de PvdA krijgt al gauw het etiket CPN-stroming opgeplakt en wordt daarmee praktisch uitgesloten van enige invloed op het regeringsbeleid. In de samenwerking van links is daardoor de CPN kern-groepering geworden. Dat kan leiden tot een intensievere oriëntatie van CvS op de CPN. CvS heeft een specifiek eigen werkterrein, nl. binnen de kerk. Het probleem is, dat de kerkmensen waarmee CvS samenwerkt in organen die zich bezig houden met vredeswerk e.d., meestal beheerst worden door het PvdA-denken. In onze verhouding tot de PvdA als partij moeten we dus enerzijds rekening houden met het feit dat de PvdA kerkmensen representeert met wie we samenwerken, anderzijds producent is van een reformistische, anti-kommunistische ideologie, die de samenwerking van links frustreert. In CvS bestond tot de verkiezingen van 25 mei de tendens om te pleiten voor een regeringspolitiek die de lijn van de februarie acties zou volgen. De realisering van zo'n politiek is in de loop van de formatie een volstrekte illusie gebleken. In de huidige situatie worden zelfs die PvdAers die goeie standpunten hebben, gedwongen een revisionistische

interpretatie te accepteren. De vraag is daarom: Hoe kun je laten zien dat de PvdA géén socialistische partij is en dat juist socialisme het antwoord is op het onbehagen van die (kerk)mensen.

In de vergadering van zondagmiddag werd een voorstel van door de stuurgroep uitgewerkt ingediend en door de vergadering als volgt aangenomen:

Besloten werd dat de stuurgroep een tekst zal produceren vóór de landelijke vergadering van 1 oktober a.s. In dit stuk zal de verhouding van CvS t.o.v. de sociaal-demokratie en de relatie van CvS met de CPN-politiek geformuleerd worden. Daarna zullen de regio's de tekst kritiseren en eventueel amenderen. Op basis daarvan zal de definitieve versie worden vastgesteld. Over de tijdsduur van deze discussie wilde de vergadering vooralsnog geen uitspraak doen. Ook de kwestie van het hoe en wat van de publikatie van de uiteindelijke tekst blijft nog open.

IV over Volkskongres en volksfront. (zaterdagavond)

kongres

Historisch overzicht ~~Volksfront~~: vanaf '65 vonden met name in Oost-Groningen stakingen plaats in de strokarton. Dit resulteerde in een opleving van de strijdbaarheid onder de mensen, welke uitdrukking vond in de reeks grote stakingen van '69 - '71. Georganiseerde en ongeorganiseerde mensen streeden voor loonsverhoging en werkgelegenheid. Hoewel (regerings-)kommissies telkens met nieuwe "planningsvoorstellen" kwamen, is het draaien van de bestaande strokartonfabrieken te danken aan de verdediging ervan door de arbeiders zelf.

Dit succes werkte door onder de boeren. Zij waren het slachtoffer geworden van de "reorganiserende" EEG-politiek. De boeren zochten contact met de arbeiders. Dit gesprek leverde een eerste aanzet tot de gedachte aan zoiets als een Volkskongres. De verhouding tussen boeren en landarbeiders verdient bijzondere aandacht. De oude tegenstelling tussen steenrijke boeren en straatarme landarbeiders veranderde: de boeren raakten evenals de landarbeiders in een afhankelijkheidspositie, afhankelijk nl. van de banken en concerns als Unilever. De oude tegenstelling maakte dat het op gang komen van de samenwerking nog altijd moeizaam verloopt. Als derde groep zijn er de studenten, ook uit het niet-universitaire onderwijs, die in '69 massaal in verzet kwamen. Zij zochten contact met arbeiders en boeren. Het zijn deze drie groepen, die de gedachte aan een Volkskongres verwerkelijkten.

In '72 vindt dan het eerste Volkskongres plaats te Groningen; 100.000 pamfletten werden in heel Groningen verspreid. In '72 namen de boeren nog deel als waarnemers, in '75 en '77 als deelnemers. Aan de orde kwamen (1) de bedrijfssluitingen, (2) het plan-Kikkert of ruimer gezegd: de militarisering van Groningen, (3) de achterstelling van het Noorden en (4) het aardgasprobleem. Het kongres sprak uit dat de opbrengsten van het aardgas ondermeer(!) gebruikt dienen te worden voor het opheffen van de achterstelling van Groningen, Limburg etc. Dit kongres heeft reëel bijgedragen aan het voorkomen van bedrijfssluitingen in de strokarton en het tegenhouden van het plan-Kikkert.

Ook problemen die spelen in deelgebieden van Groningen kwamen aan de orde, bv. de lozing van radio-actief afval. Tijdens het voeren van de actie tegen het plan-Kikkert, de lozing, etc. bleek dat politieke en godsdienstige scheidingslijnen konden vervagen. Het Volkskongres stelde dan ook de eenheid van verzet tegen militarisering, tegen bedrijfssluitingen, tegen lozingen, etc. voorop met als doel: een ander regeringsbeleid. Wat het Volkskongres betreft dus niet via de partij-politieke weg: het Volkskongres is niet een CPN-zaak, maar een zaak ook van de CPN.

besloot z'n verhaal met enkele cijfers. Laatste kongres: 2500 deelnemers, aantal demonstranten: 4000; de 40. à 50.00 gulden die het kongres kostte, werd door de Groningers zelf bijeengebracht!

Uit de discussie:

Centraal stond de verhouding tussen Volkskongres en volksfront.

De bondgenoten-politiek van het Volkskongres stuit wel op de oude tegenstelling tussen boeren en landarbeiders.

Maar voorzover het welslagen van het Volkskongres belemmerd wordt, bestaat deze belemmering uit de actie van (1) "de vijanden buiten de provincie" (EEG-politiek, multinationale bedrijven, Staat der Nederlanden), (2) de provinciale bourgeoisie (grote tegen kleine ondernemingen, loonstrijd).

Met andere woorden, het eensgezind optreden van partijpolitiek verschillend georiënteerde mensen in het ene Volkskongres blijkt in strijd tegen de genoemde vijanden vrucht af te werpen. Dat is weliswaar geen garantie dat de goede politieke krachten versterkt worden, maar het biedt wel uitzicht op een ander regeringsbeleid, juist omdat allerlei partijpolitieke tegenstellingen overbrugd worden in de gezamenlijke strijd.

Juist die gezamenlijke strijd, die akties, geeft een socialistisch perspectief, dat ontbreekt als socialisten hun krachten verspillen aan infiltratie binnen de huidige grote partijen.

V. Rondleiding door Oost-Groningen (zondagmorgen)

Hoewel het eigenlijk in de notulen niet thuishoort, willen we toch de bustocht door Oost-Groningen o.l.v. niet onvermeld laten. Veel van wat zaterdagavond vertelt had, werd door de verhalen van over stakingen, de geschiedenis van Groningen en zijn eigen ervaringen daarin op onnavolgbare wijze ingekleurd.

Voor wie zich verdiepen wil in de Groningse problematiek, met name de verhouding tussen Volkskongres en volksfront zoals Cvs Groningen dat ziet, verwijzen we naar een stuk van Volkskongres en volksfront-politiek, april 1977.

VI. Scholingsvoorstel (zondagmiddag)

De scholingsgroep heeft het scholingsvoorstel geformuleerd op een paper onder de titel "Uitgewerkter voorstel theologische scholing 1977/'78", 2 september 1977.

Uitgangspunt en inhoud van het voorstel werden ongewijzigd aangenomen, zij het dat er een discussie gevoerd moest worden over punt b. de afscheiding van 1834. Sommigen vonden dat de afscheiding alleen in samenhang met de doeleinde en de christelijk-sociale politiek bestudeerd kon worden. Ten aanzien van de vorm van de scholing werd een kleine wijziging in het voorstel aangebracht.

De vergadering besloot niet "zo nodig" met inleiders te werken, maar "altijd" (voorstel blz. 1 onderaan).

De regio Groningen heeft ook een eigen scholing en zal nog met de stuurgroep overleggen over hoe die te combineren valt met de landelijke scholing en welke van beide prevaleert.

VII. Vredesweek

Groningen werkt mee aan een handtekeningenactie tegen de inrichting van militaire oefenterreinen in het Lauwersmeergebied. CvS Groningen benadrukte het belang van actieve steun aan het IKV. CvS Den Haag doet mee aan een forum dat zal gaan over het anti-militairisme programma van de Wereldraad van Kerken.

In Kampen is er een forum-avond van de Nairobi -groep, waarin ook CvS-ers participeren. Verder heeft het CDA daar een avond georganiseerd met staatssecretaris Kooymans en de CvS-ers in Kampen overleggen er nog over of zo, en zo ja hoe ze, daarbij zullen optreden.

CvS Wageningen houdt zich bezig met het verzet tegen het ultracentrifuge-project, dat mogelijk Brazilië de weg naar kernwapenproductie zal openen. bericht dat het komitee

Almelo in allerlei acties aan het organiseren is, o.a. een picket-line in Den Haag - CvS Den Haag biedt spontaan steun aan en een handtekeningenactie.

VIII. Gereformeerd vredesberaad

en worden gevraagd met Zwollenaren die het oude gereformeerd vredesberaad nieuw leven willen gaan inblazen, contact op te nemen.

IX. "Stop de neutronenbom"

Besloten werd dat de regio's zich zo snel mogelijk zouden inzetten om adhesiebetuigingen te verzamelen voor de actie stop de neutronenbom. In het bijzonder zal geprobeerd worden namen van lokale bekendheden op kerkelijk gebied op de lijst te krijgen. Verder zullen de kontakten met de pers nagegaan worden door het sekretariaat van CvS.

Regio Amsterdam